

Onderwerp

Jaarstukken De Aanjager 2001-2002 / Jaarplan 2003 / Discussienota Toekomst Aanjager

Samenvatting

Hierbij treft u aan de jaarstukken van De Aanjager over de periode 2001-2002, het activiteitenplan 2003, de discussienota 'De toekomst van De Aanjager' alsmede een verzoek van de Holding Flevoland tot oprichting van de stichting 'De Aanjager'. In de toelichting wordt nader op deze stukken ingegaan, resulterend in onderstaand voorstel.

Voorstel GS:

- De discussienota 'Toekomst van de Aanjager', opgesteld door en verschenen onder verantwoordelijkheid van De Aanjager, in uw commissie te bespreken. GS bepaalt haar eigen standpunt eerst definitief nadat twee door De Aanjager georganiseerde werkconferenties voor resp. de gemeenten en het bedrijfsleven zijn gehouden en uw Cie is gehoord. In deze fase ware in uw Cie wel bij de discussie te betrekken enige initiële kanttekeningen bij bedoelde nota, die door GS bij wijze van 'eerste voorlopige standpuntbepaling' zijn gemaakt.
- Het activiteitenplan 2003 in uw commissie te bespreken;
- Kennis te nemen van de jaarstukken 2001-2002;
- Kennis te nemen van de oprichting van de stichting 'De Aanjager' door de Holding Flevoland.
- De commissie mondeling te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de benoeming van de directie van de Holding Flevoland.

Gevraagd:

- Een oriënterende bespreking over de toekomst van de Aanjager te voeren op weg naar een ontwikkelingsmaatschappij.

Advies Commissie:

In algemene zin wordt gematigd positief gereageerd op de toekomst van De Aanjager op weg naar een ontwikkelingsmaatschappij. De fracties van de PvdA en D66 zijn wat neutraler in hun houding ten opzichte van het gevraagde advies. De commissie adviseert het college verder met een compact voorstel te komen met daarin concrete, herkenbare en meetbare doelstellingen.

Registratienummer:

CEL03.047

Commissie

ELPOO

d.d.

28 mei 2003

Agendapunt:

6a en 6b

Aard bespreking Commissie:

Ter bespreking

Datum

11 juni 2003

Steller

A. Hubers

Afdeling/Bureau

EZ

Toelichting, behorende bij nota commissie EZ/03.03.0429/A

Jaarstukken 2001-2002

Naast een financiële verantwoording bevatten de jaarstukken een inhoudelijke rapportage van de activiteiten van De Aanjager over de periode 2001-2002.

De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring en is vastgesteld door achtereenvolgens de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Uit de eindafrekening blijkt dat de exploitatiekosten over 2001-2002, inclusief een egalisatiereserve van 5%, € 122.763,- bedragen. De subsidie over 2002 ad € 136.135 wordt daarmee niet geheel benut (- € 13.372).

Activiteitenplan 2003

Het activiteitenplan 2003 omvat naast de voortzetting van een aantal lopende projecten zoals het Biosciencenpark Lelystad en het ICT Business en Science Park Almere, een aantal nieuwe activiteiten.

Dit betreft de volgende projecten:

1. project Nieuwe Bedrijvigheid Flevoland
2. bezoek Burgerland aan Flevoland
3. startersnetwerk Flevoland
4. uitbreiding fondsen
5. oprichting vastgoedfonds
6. expertisecentrum mobiliteit Flevoland
7. revitalisering bedrijventerreinen
8. netwerken en samenwerken
9. bedrijfswisselaccommodaties Almere
10. bedrijfsverzamelgebouwen
11. ESF-projecten

De subsidietoekenning is net als vorig jaar gekoppeld aan de goedkeuring door GS van het jaarlijkse activiteitenplan.

De bespreking van het jaarplan vormt bij uitstek de gelegenheid om een eventuele prioriteitstelling aan te brengen, nieuwe initiatieven toe te voegen of opmerkingen en kanttekeningen te plaatsen.

Kanttekeningen:

Ad. 4 Gelet op de ervaringen in het verleden wordt de haalbaarheid van een agribusiness fonds niet groot geacht. Nieuwe risicokapitaalfondsen zoals een seedcapital fund of een innovatiefonds dienen een duidelijke toegevoegde waarde te bieden. Overlapping met de bestaande fondsen (MKB- en Technofonds) dient voorkomen te worden. Daarnaast dienen de (extra) administratieve lasten c.q. additionele 'overhead' van een nieuw fonds in de afweging te worden betrokken.

Ad. 11 Het voornemen van De Aanjager om ESF projecten op te pakken wordt positief gewaardeerd. Indien echter de oorzaak van de trage voortgang het gevolg is van het gebrek aan cofinanciering van gemeenten, zal ook de Aanjager op dit probleem stuiten. De ervaring tot dusverre is dat met name de zgn. SUWI-financieringsmethoden zich problematisch verhouden tot de Europese ESF-criteria. Dit zal zich niet of (zeer) moeilijk regionaal laten oplossen, reden om geen overspannen verwachtingen te koesteren over hetgeen De Aanjager in deze zal kunnen bewerkstellingen.

In algemene zin dient onderstreept te blijven worden dat projecten c.q. activiteiten in nauwe afstemming met relevante onderdelen van de provinciale organisatie (m.n. de afdelingen EZ en PME)

opgepakt dienen te worden door De Aanjager, met zorgvuldige aandacht voor de onderscheiden rollen van de verschillende 'actoren'.

Evenzo dient, ook reeds in 2003, gewaakt te worden voor het ter hand nemen van een te groot aantal projecten c.q. activiteiten. Juist ook gelet op de beperkte omvang van De Aanjager en de startfase waarin deze organisatie vooralsnog nog steeds verkeert, ware met name in te zetten op die projecten c.q. activiteiten waarbij De Aanjager een voldoende eigen, herkenbare toegevoegde waarde kan leveren c.q. rol kan spelen.

Het is ons inziens noodzakelijk dat de Aanjager ten aanzien van haar activiteiten prioriteiten stelt en haar aandacht meer richt (minder breed).

Discussienota Toekomst van De Aanjager

In deze discussienota wordt door, en onder verantwoordelijkheid van, De Aanjager een toekomstvisie voor De Aanjager geschetst en worden een aantal voorstellen gedaan voor een verdere uitbouw van haar activiteiten. In hoofdstuk 5 wordt hierbij, op basis van het collegeprogramma, de toekomstige ontwikkelingsmaatschappij betrokken. Daarnaast worden verschillende aansturingsmodellen besproken en bevat de notitie een beknopte evaluatie van de resultaten tot nu toe.

Teneinde de gemeenten en het bedrijfsleven te betrekken bij de toekomstplannen van de Aanjager, worden door De Aanjager twee werkconferenties georganiseerd op respectievelijk 28 mei as. en 20 juni as. De notitie zal tijdens deze bijeenkomsten worden besproken.

Met het oog op een open discussie wil het college van GS de uitkomsten van deze werkconferenties en de bespreking in uw Commissie afwachten en eerst een definitief standpunt bepalen na afloop van deze bijeenkomsten en de behandeling in uw Commissie. Daar de discussienota van De Aanjager geen provinciale inzet vertegenwoordigt, is met De Aanjager afgesproken dat provinciale vertegenwoordigers op beide werkconferenties een eigen rol vanuit een eigen initiële, voorwaardelijke opvatting te spelen hebben. Zonder een dergelijke 'eerste voorlopige standpuntbepaling' aan de zijde van de provincie (GS) zal geen heldere uitwisseling en communicatie met vertegenwoordigers van gemeenten en bedrijfsleven gestalte kunnen krijgen. Enkele aandachtspunten voor bedoelde 'eerste standpuntbepaling' zijn:

- Ten aanzien van het aansturingsmodel is de beleidslijn van de provincie¹ tot nu toe geweest dat medezeggenschap alleen gewenst is indien sprake is van financiële participatie ('meebetalen is meebepalen').
Het participatiemodel (scenario 1) geniet de voorkeur omdat dit model uitgaat van partijen die meefinancieren.
Als optie zien wij de mogelijkheid van een Raad van Advies en de mogelijkheid van benoeming van een wethouder tot commissaris in het geval sprake is van gemeentelijke participatie in De Aanjager.
- De bovengenoemde opmerkingen met betrekking tot de risicokapitaalfondsen (overlap en administratieve lasten c.q. proportionele 'overhead') gelden ook in dit verband (p.5).
- In haar taakopvatting legt de Aanjager te veel accent op coördinatie, procesbegeleiding, haar rol als katalysator, en haar intermediaire rol. Naar onze mening dient de Aanjager zich echter vooral te richten op concrete acties, zoals de uitvoering van projecten die door andere partijen niet worden opgepakt. Dit is waar vooral haar toegevoegde waarde ligt. Deze opvatting wordt gemarkeerd door de in het nieuwe collegeakkoord vastgelegde naamswijziging van De Aanjager in Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland. Ook hangt deze kanttekening samen met bovengenoemde opmerking dat De Aanjager c.q. de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland vooral

¹ Deze beleidslijn is gevolgd bij de behandeling van de beleidsnotitie en het bedrijfsplan van De aanjager.

haar toegevoegde waarde moet kiezen in goed herkenbare projecten en activiteiten waarbij zij zelf een substantiële en voldoende eigen en zelfstandige rol kan vervullen.

Een voorbeeld is de intentie van De Aanjager om in het kader van de economische gebiedspromotie een brede stuurgroep op te zetten (p. 10). Ook voor het startersbeleid wordt een Stuurgroep Starters Flevoland voorgesteld (p.8). Er is echter niet zozeer behoefte aan nieuwe overlegplatformen, laat staan aan stuurgroepen, maar aan een uitvoerende partij. Naar onze opvatting bestaat in een regio als Flevoland al te veel een ambitie om andermans inspanningen te sturen en te coördineren, en zijn er juist te weinig partijen die echt de uitvoering van projecten bereid en in staat zijn voor hun rekening te nemen. Coördinatie en sturing lijkt meer voorbehouden te moeten zijn aan partijen die met een directere vorm van politiek-bestuurlijke aansturing opereren zoals de provincie zelf. In die rolverdeling is de focus van De Aanjager vooral op uitvoering te richten.

Resumerend, dient De Aanjager zich ons inziens te ontwikkelen tot een concrete 'doe-cub'.

- Wat betreft de inventariserende gesprekken over samenwerking met de Stichting Duurzaam Flevoland (p. 12), wordt opgemerkt dat de provincie recentelijk hierover zelf directe afspraken heeft gemaakt met de stichting.
- Wat betreft de door de Aanjager gesuggereerde inschakeling bij koepelprojecten in het kader van het BART, het RITP en de Landbouwnota (p.13) is het niet zozeer de bedoeling van de provincie de coördinatie van deze programma's uit te besteden maar slechts afzonderlijke projecten daarbinnen waarvoor onvoldoende uitvoeringscapaciteit elders aanwezig is. Ook andere partijen zoals b.v. het FBT en Syntens kunnen c.q. zullen hierbij immers een rol spelen, zoals vanzelfsprekend in de rede ligt.
- Op pagina 17 signaleert De Aanjager dat de huidige capaciteit en middelen ontoereikend zijn om slagvaardig haar nieuwe rol te vervullen. Dit is een terecht punt, zeker in het licht van de beoogde omvorming van de Holding Flevoland tot een ontwikkelingsmaatschappij. PS heeft hier inmiddels in haar vergadering van 16 mei jl. op geanticipeerd met het aannemen van een motie om in de begroting 2004 € 50.000 te reserveren. Besluitvorming hierover in uw college is geagendeerd voor de vergadering van 27 mei as. Nadere onderbouwing van de aanwending zal plaatsvinden in het kader van de door de aanjager op te stellen begroting voor 2004.
- In het kader van de economische gebiedspromotie stelt De Aanjager voor ook de buitenlandse contacten hierbij te betrekken. Daarvoor worden op pagina 10 een aantal voorbeelden genoemd. Dit is niet de wens van de provincie. De bestendige beleidslijn zoals naar voren gekomen bij de behandeling van de beleidsnotitie en het bedrijfsplan van de Aanjager (resp. mei en september 2002), is dat de oriëntatie primair regionaal en nationaal dient te zijn, en dus niet internationaal. Uitzondering hierop was het werkbezoek aan Burgerland;

Oprichting stichting De Aanjager en Exploitatievenootschap

Omdat niet alle toekomstmogelijkheden binnen de BV-vorm van De Aanjager passen, is het de bedoeling om naast De Aanjager BV een Stichting De Aanjager in het leven te roepen. De Stichting zou als niet-winst beogende instelling sociaal economische projecten kunnen uitvoeren, zoals met ESF-middelen gefinancierde projecten op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt².

Concreet wordt de provincie om toestemming gevraagd voor de oprichting van een Stichting De Aanjager door de Holding Flevoland. Wij hebben besloten dit verzoek te honoreren (GS-besluit 27 mei jl.)

In de statuten van de stichting wordt uitgegaan van benoeming door GS teneinde te bewerkstelligen dat grip kan worden gehouden op o.m. de Raad van Toezicht.

² ESF: Europees Sociaal Fonds; één van de structuurfondsen waarmee het Europees Programma Flevoland wordt gefinancierd

Daarnaast wil de Holding Flevoland, in goede afstemming met de provinciale ambtelijke organisatie, een nieuwe BV oprichten voor de exploitatie van onroerend goed-projecten met een regionale economische structuurversterkende betekenis, zoals bijvoorbeeld het Geomaticapark, waarin gelet op genoemd concreet project vooralsnog naast de Holding, de gemeente Noordoostpolder kan participeren in het aandelenkapitaal.

De besluitvorming over de verwerving van het Geomaticapark is opgenomen in het voorstel inzake het Geomaticapark (zie GS-voorstel d.d. 27 mei inzake het Geomaticapark). Oprichting daarvan zal alleen plaatsvinden indien verwerving van dit Geomaticapark-gebouw vereist is.

Benoeming directie Holding Flevoland / De Aanjager

Het college van GS heeft 1 april jl, op advies van de Raad van Toezicht van de Holding, besloten om een tweehoofdige directie in te stellen, te weten een financieel directeur en een algemeen directeur. Als financieel directeur zal via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de heer E. Hakvoort worden voorgedragen. Voor de functie van algemeen directeur is de procedure inmiddels zover dat na behandeling in de Commissie ELPOO van 11 juni as., tot benoeming kan worden overgegaan. In de vergadering van 11 juni zal u mondeling nader worden geïnformeerd over de stand van zaken.